

Олег Натаров,

молодший науковий співробітник,

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

e-mail: big-olegnat@bigmir.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1183-2323>

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ НАУКИ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ПРОТИДІЇ ІНФОДЕМІЇ COVID-19: РОЛЬ НАУКОВИХ БІБЛІОТЕК

У статті розглянуто роль бібліотек у популяризації наукових знань у контексті протидії дезінформації щодо COVID-19. Наголошується на тому, що в умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій виняткову роль у справі популяризації науки відіграють наукові бібліотеки, які раніше за всіх відчували нові форми й засоби збирання, обробки, подання та поширення знань, оскільки вони торкнулися насамперед сфери їхньої діяльності. Акцентовано увагу на особливій ролі наукової бібліотеки як одного з основних учасників системи наукової комунікації.

Ключові слова: інфодемія, COVID-19, наукова дезінформація, популяризація науки, наукові бібліотеки.

Постановка проблеми. На початку 2020 р. Всесвітня організація охорони здоров'я почала говорити про інфодемію – навалу фальшивих і тривожних новин про коронавірусну інфекцію, які підсилюють її наслідки [23, с. 19].

Поширення недостовірної інформації про коронавірус призвело до збільшення тривожних настроїв, паніки та інших негативних реакцій серед людей. При цьому теорії змови та фейкові новини поширювалися швидше, ніж науково доведені факти. Відповідно, перегони найпотужніших наукових центрів і науковців у боротьбі проти COVID-19 полягали не лише в пошуку вакцини. Ще одним суттєвим ризиком, який мобілізував дослідників, стала наукова дезінформація. Зокрема, у звіті Європейської федерації академії наук і гуманітарних наук «Правда чи брехня?

Боротьба з науковою дезінформацією» представники європейської академічної науки рекомендують:

- більше зосереджуватися на тому, як працює наука, та розширювати діалог у сфері науки;
- приділяти більше уваги взаємодії з громадськістю під час проведення досліджень або повідомлень про них;
- оцінювати переваги інтелектуальної смиренності при передачі наукових даних;
- підтримувати належну дослідницьку практику та високі етичні стандарти для забезпечення цілісності та надійності;
- застосовувати підзвітні, чесні, прозорі, спеціально підібрані та ефективні механізми наукових консультацій [1].

Стрімке зростання кількості та масштабів розповсюдження фейкової інформації продовжує супроводжувати поширення COVID-19, що створює загрози вакцинації та може підірвати довіру громадськості до системи охорони здоров'я [15]. Тому від самого початку пандемії міжнародні організації та більшість держав перебувають у процесі пошуку ефективних рішень, які б допомогли стримати ці негативні тенденції.

Так, Всесвітня організація охорони здоров'я, Організація Об'єднаних Націй, Дитячий фонд ООН, Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй, Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури, Об'єднана програма Організації Об'єднаних Націй по ВІЛ/СНІД, Міжнародний союз електровз'язку, Ініціатива ООН «Глобальний пульс» та Міжнародна федерація товариств Червоного Хреста та Червоного Півмісяця у спільній заяві з приводу інфодемії визначили такі шляхи протидії дезінформаційній атаці: вільний, широкий доступ до достовірної інформації щодо COVID-19 і всіх заходів, пов'язаних із цією хворобою, її збудником та технологіями виявлення, лікування й запобігання їй, а також популяризацію науки в цілому та формування наукового, критичного мислення в населення [18, с. 32]. Крім державних структур, у кампанію щодо протидії дезінформації було рекомендовано включати відомих медійних осіб, громадські та наукові організації [18, с. 32–33].

Своєю чергою, дослідивши українську практику протидії дезінформації щодо COVID-19, Центр безпекових досліджень Національного інституту стратегічних досліджень рекомендував Кабінету Міністрів України організувати розроблення плану заходів стосовно комунікування та протидії дезінформації щодо поширення COVID-19, передбачивши зокрема заходи щодо підвищення в суспільстві рівня довіри до науки

та раціонального мислення, активної протидії будь-яким проявам паранауки, антинауки тощо [21].

Отже, в умовах всесвітньої пандемії захворюваності на COVID-19 важливу роль у протидії дезінформації щодо цієї хвороби набуває популяризація науки, тобто «переклад» спеціальних знань на мову широкого загалу, іншими словами – перетворення сухих наукових даних у зрозумілу більшості інформацію [4, с. 37]. Адже популяризація наукових знань, серед іншого, має на меті протидію псевдонауці, яка формує в суспільстві викривлене ставлення до справжньої науки, ба більше – може бути дуже небезпечною і завдавати серйозної шкоди, особливо якщо йдеться про здоров'я громадян.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти популяризації науки та просвітницької діяльності знайшли відображення в працях багатьох українських науковців. Зокрема, стан наукової популяризації у вітчизняному медіапросторі, специфіку подання науково-популярних текстів у друкованих та електронних засобах масової інформації (ЗМІ) у своїх роботах розглядають М. Бутиріна, О. Гарматій, А. Дедушкіна, М. Іваницька [7, 9, 12, 14]. І. Владленова визначає засади популяризації науки на прикладі Наукового центру Коперника у Варшаві [8]. О. Луговський розглядає питання популяризації досягнень вчених і наукових установ в українських академічних виданнях [19], а С. Соловйов аналізує деякі аспекти популяризації науково-технічних розробок у пресі як форми реклами інноваційних товарів [27]. Питанням популяризації досягнень науковців Національної академії наук (НАН) України у медіапросторі присвячена стаття А. Сененка [26], а Н. Шолуха дослідив особливості популяризації науки за умов інформатизації суспільства та визначив особливості популяризації гуманітарного знання в Україні [33].

У свою чергу, особливості протидії дезінформації щодо COVID-19 аналізують такі зарубіжні та українські вчені, як В. Бойко [5], Т. Гніда [10], А. Кубко [18], П. Лор, Й. Бріц та Б. Вайлс [3], М. Ожеван [21] та ін.

Разом з тим, на нашу думку, потребує окремого розгляду роль бібліотечних установ у сфері популяризації науки, передусім наукових бібліотек, які під час пандемії можуть виконувати роль осередків щодо протистояння дезінформації і водночас поширення наукової інформації серед користувачів.

Отже, **метою** цієї статті є висвітлення потенціалу наукових бібліотек як платформи популяризації науки та протистояння дезінформаційним наративам щодо COVID-19.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах входження сучасного суспільства в інформаційний етап свого розвитку особлива роль у процесі популяризації наукового знання належить бібліотечним установам, які є одним з базових елементів культурної, наукової, освітньої та інформаційної інфраструктури держави [25]. Зокрема, роль бібліотек набуває істотного значення з огляду на їх традиційно значний вплив у справі масового інформування населення, здатність забезпечити доступ до сучасних інформаційних ресурсів практично всіх верств населення; збереження організаційної структури та матеріальної бази; залучення інформаційно-аналітичних центрів бібліотек до надання допомоги різним соціальним та державним інститутам у високородуктивному використанні інформації.

Крім того, важливими конкурентними перевагами бібліотек є:

– системність, фундаментальність та науковість, що визначає авторитетність бібліотечних установ, які гарантують користувачу якість свого інформаційного продукту;

– незалежність, у силу чого сучасна бібліотека може претендувати на експертний статус. Бібліотечні установи поступово стають системоутворювальним компонентом соціально-культурної інфраструктури, формуючи навколо себе особливе культурне й інформаційно-комунікативне середовище, і, таким чином, перетворюючись із книгозбірень на центри формування громадської думки [29, с. 57].

Нагадаємо, що в чинному Законі України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» наведене таке визначення бібліотеки: «Бібліотека – інформаційний, культурний, освітній заклад (установа, організація) або структурний підрозділ, що має упорядкований фонд документів, доступ до інших джерел інформації та головним завданням якого є забезпечення інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних та інших потреб користувачів бібліотеки» [24].

За словами вітчизняних дослідників Л. Костенка та В. Копаневої, наведене у згаданому Законі визначення «це концентроване представлення суспільного призначення бібліотеки, її структури та функцій, сформульоване на основі доробок бібліотекознавства ХХ ст.» і дослідники наголошують, що «його потрібно розглядати одним з основних джерел для визначення концептуальної моделі бібліотеки ХХІ ст.» [17, с. 47–48].

У свою чергу академік НАН України О. Онищенко зазначає, що величезний електронний ресурс до бібліотечної сфери додала цифровізація – «перехід людства до нового типу грамотності, культури, технологій». Цифровізація розширила доступ до бібліотеки, а з неї до інфор-

мації на всю планету. За словами О. Онищенко, «широка віртуальна взаємодія бібліотек і їхніх користувачів виявилася рятівною у період коронавірусної пандемії і карантинних обмежень» [22].

Треба зауважити, що бібліотечна спільнота України активно долучилася до заходів із протидії інфодемії COVID-19, об'єднавши свої зусилля в межах окремих проєктів.

Наприклад, у Київській та Полтавській областях завдяки проєкту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Медійна програма в Україні» (МПУ) було реалізовано проєкт «Форум – театр на протидію інфодемії: інноваційний засіб у роботі публічних бібліотек малих міст Полтавської і Київської областей» [30]. Проєкт було спрямовано на розвиток критичного мислення і фактчекінгу, формування практичних умінь аналізу медіатекстів та пошуку наукової і достовірної інформації працівниками публічних бібліотек під час інфодемії. Експерти проєкту переконані, що під час інфодемії публічні бібліотеки можуть виконувати роль осередків з викриття фейків, протистоянню дезінформації, а їхні працівники стати фактчекерами, які аналізуватимуть та спростовуватимуть недостовірну і поширюватимуть наукову інформацію серед користувачів. Зокрема, фахівці розробили посібник з описом методики форум – театру, прикладами її застосування та розробками сценаріїв партиципаторного театру на теми розповсюдження фейків, поширення дезінформації про COVID-19, який було розповсюджено серед бібліотекарів. Крім того, працівники бібліотек Лубенщини та Бориспільщини пройшли навчання в ході тренінгу з основ інформаційної безпеки під час епідемії інфекційних захворювань. У результаті вони отримали знання як орієнтуватись у потоці надмірної інформації про коронавірус, розпізнавати фейки тощо [20].

Однією з найбільш вразливих груп у контексті поширення недостовірної інформації про COVID-19 є молодь. Тому МПУ в партнерстві з Академією української преси запросила до участі в конкурсі мініпроєктів, які активно залучатимуть молоде покоління до засвоєння актуальних знань та навичок з медіаграмотності на платформах шкільних бібліотек. У рамках конкурсу підтримано проєкти, які сприятимуть розвитку медіаграмотності та посиленню ролі шкільних бібліотек у формуванні інфомедійної грамотності. Зокрема, були визначені такі пріоритетні теми конкурсу:

- інструменти медіаграмотності (критичне мислення, фактчекінг, аналіз медіатекстів, ціннісний аналіз тощо) під час інфодемії;
- формування навичок оцінки та інтерпретації медійної інформації

зادля розпізнавання маніпуляцій, у тому числі у сфері наукової інформації [11].

Українські бібліотеки також приєдналися до інформування читачів про пандемію, розмістивши на своїх сайтах та сторінках соціальних мереж рекомендації щодо захисту від коронавірусу, телефони гарячих ліній для консультацій, як-от міська спеціалізована молодіжна бібліотека «Молода гвардія» [31, 32].

Визнаючи важливу роль публічних та інших видів бібліотек як осередків протистояння дезінформації щодо COVID-19, варто наголосити на тому, що в умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій виняткову роль у справі популяризації наукових знань відіграють наукові бібліотеки, які, **за словами вітчизняних дослідників**, раніше за всіх відчули «нові форми й засоби збирання, обробки, подання та поширення знань», оскільки вони торкнулися насамперед сфери їхньої діяльності [28, с. 146].

Будучи одним з основних учасників системи наукової комунікації, наукові бібліотеки України відіграють значну роль у становленні інфраструктурних основ науки і забезпеченні її зв'язків із суспільством. Адже серед різних видів бібліотек нашої держави саме наукові бібліотеки, зокрема бібліотеки науково-дослідних установ НАН України, головним завданням яких є оперативно й максимально повно забезпечувати вчених світовою науковою інформацією за тематикою їхніх досліджень на базі традиційних і сучасних мережевих технологій, посідають провідне місце в процесі забезпечення доступу до наукових знань.

Варто при цьому зауважити, що з інтенсивним розвитком інформаційно-комунікаційних технологій у роботі наукових бібліотек з'явилися принципово нові можливості. Упроваджені комп'ютерні технології створили передумови для корінних змін у традиційних підходах до процесів інформаційно-бібліотечного забезпечення науки, розвитку нових видів сервісу, виконання науковими бібліотеками додаткових функцій, пов'язаних із цілеспрямованим інформаційним обслуговуванням працівників наукової сфери.

Відповідно до актуальних потреб вітчизняної науки, наукові бібліотеки «змінюють пріоритети в підходах до вибору інформаційних джерел, удосконалюють технології акумуляції суспільно значущої інформації, намагаються якомога ширше надавати користувачам доступ до онлайн-нових ресурсів провідних світових постачальників наукової інформації, гармонійно поєднують традиційні та електронні документи, стають навігаторами та посередниками в сучасній системі комунікації» [16, с. 130].

Треба також зазначити, що як провідні суб'єкти інформаційного ринку наукові бібліотеки «осучаснюють і вдосконалюють інформаційно-аналітичний напрям своєї діяльності для ефективного забезпечення зростаючих інформаційних запитів, особливо у сфері державного управління» [13, с. 209].

Так, у процесі науково-дослідної роботи з інформаційно-аналітичного супроводу органів державної влади, корпоративних структур та інших замовників, співробітниками таких науково-дослідних підрозділів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (НБУВ) НАН України як Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ), Фонд Президентів України (ФПУ), Національна юридична бібліотека (НЮБ) «відпрацьовуються технології та механізми найбільш ефективного інформаційного обслуговування і створення бібліотечного інформаційно-інтелектуального продукту» [13, с. 213].

У процесі досліджень з вирішення завдань наукових тем і поточних проєктів застосовуються як напрацьовані методики професійної аналітики та вебінструментарію, так і апробація інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій. Тому в карантинний період через всесвітню пандемію захворюваності на COVID-19 завдяки «професійним навикам і творчому підходу» співробітникам згаданих підрозділів вдалося організувати роботу в дистанційному режимі та продовжити виконувати всі напрями діяльності СІАЗ, ФПУ та НЮБ [13, с. 213].

У контексті нашої теми слід відзначити ряд проєктів, які видаються названими підрозділами НБУВ: інформаційно-аналітичний журнал «Україна: події, факти, коментарі» та інформаційно-аналітичні бюлетені «Стратегія сталого розвитку України – 2030» і «Шляхи розвитку української науки: суспільний дискурс».

На сторінках зазначених видань висвітлюються серед інших тем питання наукових досліджень коронавірусу COVID-19, заходів запобігання та лікування, подолання наслідків пандемії тощо.

Зокрема, можна виділити декілька блоків питань, що останнім часом знайшли відображення в інформаційно-аналітичному бюлетені «Шляхи розвитку української науки: суспільний дискурс»:

- **здобутки світової науки в боротьбі з COVID-19**, наприклад:
 - світова наука в боротьбі з COVID-19 у висвітленні ЗМІ;
 - Nature: Одна доза вакцини від COVID-19 захищає від безсимптомного зараження;
 - вчені Академії наук Чеської Республіки також допомагають у другій хвилі коронавірусної інфекції;

- у США тестують вакцину у вигляді капсул;
- американські вчені знайшли антитіло, що захищає від усіх COVID-штамів;
- Японія розробляє «довічну вакцину» проти COVID-19;
- Японська компанія проводить клінічні випробування нової COVID-вакцини;
- Британія стала першою країною, де схвалили ліки від COVID-19;
- AstraZeneca оприлюднила нові дані щодо ефективності «коктейлю з антитіл»
- Pfizer показав ліки від ковіду з ефективністю 89%
- вчені з'ясували, як підвищити захист від Омікрону.
- **досягнення українських вчених у протидії коронавірусної інфекції:**
 - науковці НАН розробили тести на одночасне виявлення COVID-19 та грипу;
 - українські науковці розробили спосіб спрогнозувати перебіг COVID-19;
 - українські вчені розробили три прототипи вакцини проти коронавірусу;
 - у Львові розробляють українську вакцину від коронавірусу;
 - українську вакцину від COVID тестують на мишах у Польщі;
 - як запобігти гострому ураженню легень у хворих на коронавірус.
- Дослідження українських вчених;
 - бібліометрика медичної науки України: коронавірусний аспект;
 - українські вчені з Інституту молекулярної біології та генетики НАН України заявили про плани створення платформи для швидкого отримання вакцин проти коронавірусу різних штамів;
 - вчені Інституту молекулярної біології і генетики НАН України завершили роботу зі встановлення штамів коронавірусу;
 - успіхи у лікуванні пневмонії при COVID-19: дослідження Борщівського ХФЗ дає новий шанс в боротьбі з пандемією.
- **інформація, спрямована на протидію дезінформаційним наративам щодо вакцинації від COVID-19:**
 - вакцинація по-українськи: Нагальна потреба проти хронічної недовіри;
 - чи варто відмовлятися від вакцинації через страх тромбозів? Біолог-генетик про те, як пов'язані вакцини і тромбози;
 - вакцинація від COVID-19: як обирати вакцини для пацієнтів з груп ризику?

– перехворіти – це не легкий шлях – біологиня про наслідки коронавірусу;

– вакцина ефективніша за природний імунітет – вчені;

– бустерна доза вакцини проти COVID-19. Як вона діє та чи захищає від «Омікрону»;

– міфи, що вбивають: шляхи протистояння інфекції при COVID-19;

– проекти з популяризації науки в Україні. Проект «Наукою по ковіду».

Зазначимо, що здійснений у процесі підготовки інформаційно-аналітичного бюлетеня «Шляхи розвитку української науки: суспільний дискурс» моніторинг публікацій у вітчизняному та зарубіжному медіапросторі, присвячених питанням наукових досліджень коронавірусу COVID-19, заходів запобігання та лікування, засвідчив таке:

– *Від самого початку всесвітньої пандемії захворюваності на COVID-19 світова наука зосередила зусилля на дослідженні ефективних засобів протидії поширенню коронавірусу SARS-CoV-2.*

Здобутки науковців усього світу в цьому напрямі стали чи не найбільш обговорюваними новинами в науковому середовищі та медіапросторі. Найактуальнішою останнім часом є інформація про виявлення нових штамів коронавірусу, розробку та застосування вакцин, стійкість набутого імунітету тощо.

– *Українські науковці активно долучилися до заходів з протидії поширенню коронавірусу SARS-CoV-2 і боротьбі з пандемією COVID-19.* Зокрема, варто відзначити високий рівень робіт (досліджень), що проводилися провідними установами НАН України та були пов'язані з розробкою та впровадженням тест-систем для діагностики COVID-19 і прототипів вітчизняних вакцин.

Також необхідно виділити діяльність Робочої групи з математичного моделювання проблем, пов'язаних з епідемією коронавірусу SARS-CoV-2 в Україні (базова установа – Інститут проблем математичних машин і систем НАН України)²³. З часу створення рішенням

²³ Прим. авт.: створена Розпорядженням Президії НАН України від 3 квітня 2020 р. № 198 міжвідомча Робоча група представників Національної академії наук України, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Вінницького національного технічного університету та Національної академії медичних наук України – з урахуванням світового досвіду математичного моделювання розвитку епідемії COVID-19, на основі статистичних даних про динаміку епідемії в Україні та країнах Європи – створювала і тестувала математичну модель SEIR-U. За результатами проведеного моделювання Робоча група підготувала документи «Прогноз розвитку епідемії коронавірусу

Президії НАН України у квітні 2020 р. Робоча група регулярно оприлюднювала «Прогноз розвитку епідемії COVID-19 в Україні», які Академія надсилала до відповідних органів влади для подальшого використання при прийнятті рішень.

– *Представники наукової спільноти взяли участь у боротьбі з дезінформацією та фейковими новинами щодо COVID-19, у тому числі через поширення серед широкого загалу актуальної та правдивої інформації про вакцинацію.* Зокрема українські науковці на сторінках вітчизняних ЗМІ та в соціальних мережах оперативного спростовували фейки про коронавірус, надавали матеріали про COVID-19, розповідали про переваги вакцинації від коронавірусної хвороби тощо.

Треба зазначити, що представлення названих вище інформаційно-аналітичних проєктів сьогодні відбувається на порталі «Центр досліджень соціальних комунікацій» (ЦДСК) та в соціальних мережах. Портал ЦДСК виступає як комунікативний хаб, точка доступу до офіційних ресурсів інформаційно-аналітичних підрозділів НБУВ, а соціальні мережі є важливим мережевим каналом для поширення наукової інформації, засобом взаємодії бібліотеки з потенційними споживачами ресурсів та послуг. Зауважимо, що матеріали інформаційно-аналітичного бюлетеня «Шляхи розвитку української науки: суспільний дискурс» представлено в соціальних мережах «Фейсбук», «Твітер» та «Лінкедін». Таким чином, навіть в умовах дистанційного режиму роботи бібліотеки на початку пандемії, користувачі мали доступ до інформаційно-аналітичних видань, а отже, і до оперативної інформації про коронавірусну хворобу.

Підсумовуючи, можна зробити такі *висновки*.

Наука загалом і наукові бібліотеки, зокрема мають значний потенціал для протистояння дезінформаційним наративам щодо COVID-19. У цьому контексті бібліотечні установи є одним з базових елементів культурної, наукової, освітньої та інформаційної інфраструктури держави, що протидіє псевдонауці, яка може завдавати серйозної шкоди, особливо якщо йдеться про здоров'я громадян.

Роль наукових бібліотек у популяризації науки як важливого чинника протидії інфодемії COVID-19 полягає в тому, що, як провідні центри соціальних комунікацій, інтеграції й поширення наукової інформації,

SARS-CoV-2 в Україні». Президія НАН України офіційно представила прогнози до державних органів. На ці прогнози надавав посилання Кабінет Міністрів України під час брифінгів [Див.: <https://www.nas.gov.ua/UA/Activity/covid/Pages/wg.aspx>].

вони здатні сьогодні стати майданчиком для пропаганди (популяризації) наукових знань та подання об'єктивної інформації про наукові дослідження коронавірусу COVID-19, заходів запобігання та лікування, подолання наслідків пандемії в суспільстві тощо.

Практична реалізація науковими бібліотеками своєї ролі в протидії інфодемії COVID-19 прослідковується, зокрема, у діяльності структурних підрозділів НБУВ, які задіяли до моніторингу широкий спектр світового інфопростору для визначення ключових питань, якими опікується спільнота в протистоянні з фейковими повідомленнями щодо COVID-19, та означили їх вирішення шляхом наукового підходу. Зокрема, на шпальтах інформаційних проєктів спеціалізованих структур НБУВ надавалася широкому загалу, у тому числі в соцмережах, інформація щодо здобутків світової науки в боротьбі з COVID-19; досягнень українських вчених у протидії коронавірусної інфекції; інформація, спрямована на протидію дезінформаційним наративам щодо вакцинації від COVID-19 тощо.

Подальші дослідження плануємо спрямувати на вивчення зарубіжного досвіду діяльності бібліотек як постачальників достовірної інформації у період пандемії COVID-19.

Список бібліографічних посилань

1. European Coordination Needed to Fight Science Disinformation, Academies Say. (3 May 2021). *ALLEA*. 2021. URL: <https://allea.org/european-coordination-needed-to-fight-science-disinformation-academies-say/?cn-reloaded=1&cn-reloaded=1>

2. Md Saiful Islam, Tonmoy Sarkar, Sazzad Hossain Khan, Abu-Hena Mostofa Kamal, S. M. Murshid Hasan, Alamgir Kabir, Dalia Yeasmin, Mohammad Ariful Islam, Kamal Ibne Amin Chowdhury, Kazi Selim Anwar, Abrar Ahmad Chughtai, Holly Seale. COVID-19–Related Infodemic and Its Impact on Public Health : A Global Social Media Analysis. *The American Journal of Tropical Medicine and Hygiene*. 2020. Vol. 103. Issue 4. <https://doi.org/10.4269/ajtmh.20-0812>

3. Lor P., Wiles B., Britz J. Re-thinking Information Ethics: Truth, Conspiracy Theories, and Librarians in the COVID-19 Era. *De Gruyter*. 2021. 2 Febr. <https://doi.org/10.1515/libri-2020-0158>

4. Абліцов В. Вчені України – лауреати міжнародних премій і нагород. *Наука України у світовому інформаційному просторі*. 2011. Вип. 4. 192 с. URL: https://www.nas.gov.ua/publications/books/series/9789660247048/Documents/2011_04/nominanty.pdf

5. Бойко В. О. Особливості протидії дезінформації щодо COVID-19: законодавчий та практичний досвід ФРН. *Національний інститут стратегічних досліджень: вебсайт*. 2021. 24 бер. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-03/az_boyko_german.pdf
6. Бондаренко Т. О. Популяризація науки у вітчизняному медіа-просторі. *Держава та регіони. Серія «Соціальні комунікації»*. 2012. Вип. 1. С. 27–30.
7. Бутиріна М. В. Популяризація науки в Україні: мас-медійні тренди. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціальні комунікації»*. 2020. Вип. 17. URL: <https://periodicals.karazin.ua/sc/article/view/16524>
8. Владленова І. В. Досвід Польщі з популяризації науки: Науковий центр Коперника у Варшаві. *Вісн. Нац. техн. ун-ту «ХПИ»*. Серія: *Актуальні проблеми розвитку українського суспільства*. 2017. Вип. 29. С. 65–69.
9. Гарматій О. Контroversійні теми як різновид конфлікту в науковій журналістиці. *Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка»*. Серія: *Журналістські науки*. 2019. Вип. 3 (910). С. 22–28. <https://doi.org/10.23939/sjs2019.01.022>
10. Гніда Т. Інфодемія: шляхи розпізнавання та протистояння інформаційним впливам під час пандемії. *Психічне здоров'я: Глобальні виклики XXI сторіччя*. 2021. URL: <https://mhgc21.org/ua/mhgc21-ua/events-ua/World-Mental-Health-Day-2021/2021-wmh-daymay-proceedings/Infodemiya-shlyakhy-rozpoznavannya-ta-protystoyannya-informat-siinum-vplyvam-pid-chas-pandemiyi>
11. Гуза Ю. Конкурс мініпроектів «Інструменти медіаграмотності у час інфодемії на платформах шкільних бібліотек». *Ресурсний центр ГУРТ*. 2021. 17 берез. URL: <https://gurt.org.ua/news/grants/67445/>
12. Дедушкіна А. В. Популяризація науки в сучасному українському інтернет-просторі. *Обрії друкарства*. 2015. Вип. 1. С. 39–47. <https://doi.org/10.20535/2522-1078.2015.1.95229>
13. Желай О. Бібліотека як ефективний суб'єкт системи сучасних внутрішньосупільних інформаційних обмінів: політичний, соціокомунікативний аспекти. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. 2021. Вип. 61. С. 208–225. <https://doi.org/10.15407/np.61.208>
14. Іваницька М. Популяризація наукового контенту в Україні: на прикладі «Моя наука», «Куншт», «Громадське» (наука). *Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка»: журналістика*. 2021. Вип. 1 (2). С. 24–32. <https://doi.org/10.23939/sjs2021.02.024>

15. «Інфодемія» дезінформації про COVID-19 шкодить здоров'ю українців – з'ясовано в дослідженні на замовлення ООН. *Офіс Дитячого фонду ООН в Україні : вебсайт*. 2021. 3 бер. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/press-releases/infodemic-covid-19-disinformation-bad-ukrainians-health-study-un-finds>

16. Інформаційна складова соціокультурної трансформації українського суспільства : монографія / О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін. ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2012. 202 с.

17. Костенко Л., Копанєва В. Античні витоки бібліотеки ХХІ ст. *Шляхи розвитку української науки: суспільний дискурс*. 2022. Вип. 1. С. 47–54. URL: <http://nbuviar.gov.ua/images/nauka/2022/nauka012022.pdf>

18. Кубко А. Міфи, що вбивають: шляхи протистояння інфодемії при COVID-19. *Шляхи розвитку української науки: суспільний дискурс*. 2021. Вип. 10. С. 31–44. URL: <http://nbuviar.gov.ua/images/nauka/2021/0102021.pdf>

19. Луговський О. Популяризація досягнень вчених і наукових установ в українських академічних виданнях. *Наука України у світовому інформаційному просторі*. 2011. Вип. 5. С. 34–39. URL: https://www.nas.gov.ua/publications/books/series/9789660247048/Documents/2011_05/8_Lugovskoy.pdf

20. Номінація інновації в соціальній сфері у відповідь на COVID-19. *Проект EU4 CSOs*. URL: <https://eu4csos.org/competition-applicant-2020028>

21. Ожеван М. А. Інфодемія COVID-19: механізми протидії. *Національний інститут стратегічних досліджень : вебсайт*. 2021. 24 бер. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-03/az_ozevan_covid19_infodemia_final-2.pdf

22. Онищенко О. С. Цифровізація – стратегічний шлях розвитку бібліотечної сфери. *Бібліотека. Наука. Комунікація. Від управління ресурсами – до управління знаннями* : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 5–7 жовт. 2021 р.). URL: <http://conference.nbuv.gov.ua/report/view/id/1330>

23. Освітні практики із запобігання інфодемії, або Як не ізольоватися від правди : навч. посіб. / О. Волошенюк, Р. Євтушенко, В. Іванов, А. Кулакова та ін. ; АУП, Інтерньюз-Україна, ЦВП. Київ, 2020. 68 с.

24. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27.01.1995 № 32/95-ВР (Редакція станом на 01.01.2022). *База даних «Законодавство України» : вебпортал* / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text>

25. Про схвалення Стратегії розвитку бібліотечної справи на період

до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України» : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 219-р. *База даних «Законодавство України» : вебпортал / ВР України*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/219-2016-p>

26. Сененко А. І. Популяризація досягнень науковців Академії у медіа-просторі. *Вісн. Нац. акад. наук України*. 2018. Вип. 5. С. 56–59.

27. Соловійов С. Г. Рекламні функції популяризації науки у сучасній українській пресі (на прикладі щотижневика «Дзеркало тижня»). *Наук. зап. Ін-ту журналістики*. 2005. Т. 19. С. 137–142. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1391>

28. Соціальні мережі як чинник розвитку громадянського суспільства : монографія / О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін. ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2013. 220 с.

29. Тенденції впливу глобального інформаційного середовища на соціокультурну сферу України / О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін. ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2013. 224 с.

30. У Лубнах пройшов навчальний візит працівників публічних бібліотек. *Академія української преси : вебсайт*. URL: <https://www.aup.com.ua/u-lubnakh-proyshov-navchalniy-vizit-pra/>

31. Фоміна Н. І., Мілашенко Т. І. Інфодемія! Інформаційна гігієна в період пандемії. Бібліографічний дайджест протистояння Інфодемії. *Міська спеціалізована молодіжна бібліотека «Молода гвардія»*. 2020. URL: <https://msmb.org.ua/biblioressursi/bibliografiya/aktualnyi-temi/infodemiya-informatsiyna-gigiyena-v-period-pandemii/>

32. Фоміна Н. І., Мілашенко Т. І. «Коронавірус COVID-19: запобігання та протидія» (Не такий той вірус страшний, як...немиті руки). Бібліографічний дайджест по запобіганню та протидії розповсюдження COVID-19 на теренах України. *Міська спеціалізована молодіжна бібліотека «Молода гвардія»*. 2020. URL: <https://msmb.org.ua/biblioressursi/bibliografiya/aktualnyi-temi/covid-19-zapobigannya-ta-protidiya/>

33. Шолуха Н. С. Особливості популяризації науки в інформаційному суспільстві: соціокультурні виміри. *Культура України*. 2015. Вип. 49. С. 220–229.

References

1. European Coordination Needed to Fight Science Disinformation, Academies Say. (2021). *ALLEA* [in English]. Retrieved from <https://allea.org/>

european-coordination-needed-to-fight-science-disinformation-academies-say/?cn-reloaded=1&cn-reloaded=1

2. Islam, MS., Sarkar, T., Khan, SH., Kamal, AM., Hasan, SMM., Kabir, A., Yeasmin, D., Islam, MA., Chowdhury, KIA., Anwar, KS., Chughtai, AA., Seale, H. (2020). COVID-19–Related Infodemic and Its Impact on Public Health: A Global Social Media Analysis. *The American Journal of Tropical Medicine and Hygiene*, 103 (4) [in English]. <https://doi.org/10.4269/ajtmh.20–0812>

3. Lor, P., Wiles, B., Britz, J. (2021). Re-thinking Information Ethics: Truth, Conspiracy Theories, and Librarians in the COVID-19 Era. *De Gruyter* [in English]. <https://doi.org/10.1515/libri-2020-0158>

4. Ablitsov, V. (2011). Vcheni Ukrainy – laureaty mizhnarodnykh premii i nahorod [Scientists of Ukraine are winners of international prizes and awards]. *Nauka Ukrainy u svitovomu informatsiinomu prostori – Science of Ukraine in the World Information Space*, 4 [in Ukrainian].

5. Boiko, V. O. (2021). Osoblyvosti protydii dezinformatsii shchodo COVID-19: zakonodavchyi ta praktychnyi dosvid FRN [Features of countering disinformation about COVID-19: legislative and practical experience of Germany]. *Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen : vebсайт – National Institute for Strategic Studies: website* [in Ukrainian]. Retrieved from https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-03/az_boйко_german.pdf

6. Bondarenko, T. O. (2012) Populiaryzatsiia nauky u vitchyznianomu media-prostori [Popularization of science in the national media space]. *Derzhava ta rehiony. Ser. Sots. Komunikatsii – Countries and Regions. Avg. Soc. Communication*, 1, 27–30 [in Ukrainian].

7. Butyrina, M. V. (2020). Populiaryzatsiia nauky v Ukraini: mas-mediini trendy [Popularization of Science in Ukraine: Mass Media Trends]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. N. Karazina. Seriiia “Sotsialni komunikatsii” – The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: Social Communications* [in Ukrainian]. Retrieved from <https://periodicals.karazin.ua/sc/article/view/16524>

8. Vladlenova, I.V. (2017). Dosvid Polshchi z populiaryzatsii nauky: Naukovyi tsentr Kopernyka u Varshavi [Experience Poland to popularize science: Copernicus Science Center in Warsaw]. *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu “KhPP”. Seriiia : Aktualni problemy rozvytku ukrainskoho suspilstva – Proceedings of the National Technical University “KPP”. Series: Actual Problems of Ukrainian Society*, 2, 7–15 [in Ukrainian].

9. Harmatii, O. (2019). Kontroversiini temy yak riznovyd konfliktu v naukovii zhurnalistytsi [Controversial themes as a conflict’s variation

in scientific journalism]. *Visnyk natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhnikha". Serii: Zhurnalistski nauky – Bulletin of Lviv Polytechnic National University: Journalism*, 3 (910), 22–28 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.23939/sjs2019.01.022>

10. Hnida, T. (2021). Infodemiia: shliakhy rozpoznavannia ta protystoiannia informatsiinym vplyvam pid chas pandemii [Infodemia: ways to recognize and resist information influences during a pandemic]. *Psykhichne zdorovia: Hlobalni vyklyky XXI storichchia – Mental Health: Global Challenges of 21st Century* [in Ukrainian]. Retrieved from <https://mhgc21.org/ua/mhgc21-ua/events-ua/World-Mental-Health-Day-2021/2021-wmh-daymay-proceedings/Infodemiya-shlyakhy-rozpoznavannya-ta-protystoyannya-informatsiinym-vplyvam-pid-chas-pandemiyi>

11. Huza, Yu. (2021). Konkurs miniproiektiv “Instrumenty mediahramotnosti u chas infodemii na platformakh shkilnykh bibliotek” [Mini-Project Competition “Media literacy tools during infodemia on school library platforms”]. *Resursnyi tsentr HURT – GURT Resource Centre* [in Ukrainian]. Retrieved from <https://gurt.org.ua/news/grants/67445/>

12. Dyedushkina, A. (2015). Populiaryzatsiia nauky v suchasnomu ukrainському internet-prostori [Promoting science in the modern Ukrainian Internet space]. *Obrii drukarstva – Horizons Printing*, 1, 39–47 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.20535/2522-1078.2015.1.95229>

13. Zhelai, O. (2021). Biblioteka yak efektyvnyi subiekt systemy suchasnykh vnutrishnosuspilnykh informatsiinnykh obminiv: politychnyi, sotsiokomunikativnyi aspekty [Library as an effective subject of the system of modern intra-social information exchanges: political, socio-communicative aspects]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteki Ukrainy im. V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 61, 208–225 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.15407/np.61.208>

14. Ivanytska, M. (2021). Populiaryzatsiia naukovoho kontentu v Ukraini: na prykladi “Moia nauka”, “Kunsht”, “Hromadske” (nauka) [Popularization of scientific content in Ukraine: on the example of “My Science”, “Art”, “Public” (Science)]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhnikha": zhurnalistyka – Bulletin of Lviv Polytechnic National University: Journalism*, 1(2), 24–32 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.23939/sjs2021.02.024>

15. “Infodemiia” dezinformatsii pro COVID-19 shkodyt zdoroviu ukrainsiv – ziasovano v doslidzhenni na zamovlennia OON [“Infodemic” of COVID-19 disinformation hurts Ukrainians’ health, study for UN finds]. (2021). *Ofis Dytiachoho fondu OON v Ukraini: vebseit – United Nati-*

ons Children's Fund Office in Ukraine: website [in Ukrainian]. Retrieved from <https://www.unicef.org/ukraine/press-releases/infodemic-covid-19-disinformation-bad-ukrainians-health-study-un-finds>

16. Onyshchenko, O. S., Horovyi, V. M., Popyk, V. I. et al. (2012). Informatiina skladova sotsiokulturnoi transformatsii ukrainskoho suspilstva [Informational component of socio-cultural transformation of Ukrainian society]. Kyiv [in Ukrainian].

17. Kostenko, L., Kopanieva, V. (2022). Antychni vytoky biblioteki XXI st. [Ancient origins of the library of the 21 st century]. *Shliakhy rozvytku ukrainskoi nauky: suspilnyi dyskurs – Ways of Ukrainian Science Development: Social Discourse, 1*, 47–54 [in Ukrainian]. Retrieved from <http://nbuviap.gov.ua/images/nauka/2022/nauka012022.pdf>

18. Kubko, A. (2021). Mify, shcho vbyvaiut: shliakhy protystoiannia infodemii pry COVID-19 [Myths that kill: ways to counteract infodemia in COVID-19]. *Shliakhy rozvytku ukrainskoi nauky: suspilnyi dyskurs – Ways of Ukrainian Science Development: Social Discourse, 10*, 31–44 [in Ukrainian]. Retrieved from <http://nbuviap.gov.ua/images/nauka/2021/0102021.pdf>

19. Luhovskiy, O. (2011). Populiaryzatsiia dosiahnen vchenykh i naukovykh ustanov v ukrainskykh akademichnykh vydanniakh [Popularization of achievements of scientists and scientific institutions in Ukrainian academic publications]. *Nauka Ukrainy u svitovomu informatsiinomu prostori – Science of Ukraine in the World Information Space, 5*, 34–39 [in Ukrainian]. Retrieved from https://www.nas.gov.ua/publications/books/series/9789660247048/Documents/2011_05/8_Lugovskoy.pdf

20. Nominatsiia innovatsii v sotsialnii sferi u vidpovid na SOVID-19 [Nomination innovations in the social sphere in response to COVID-19]. *Proekt EU4 CSOs – Project EU4 CSOs* [in Ukrainian]. Retrieved from <https://eu4csos.org/competition-applicant-2020028>

21. Ozhevan, M. A. (2021). Infodemiia COVID-19: mekhanizmy protydii [COVID-19 infodemia: counteraction mechanisms]. *Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen: vebsait – National Institute for Strategic Studies: website* [in Ukrainian]. Retrieved from https://miss.gov.ua/sites/default/files/2021-03/az_ozhevan_covid19_infodemia_final-2.pdf

22. Onyshchenko, O. S. (2021). Tsyfrovizatsiia – stratehichni shliakhy rozvytku bibliotечноi sfery [Digitalization is a strategic way of library development]. *Biblioteka. Nauka. Komunikatsiia. Vid upravlinnia resursamy – do upravlinnia znanniamy: materialy Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii* (Kyiv, 5–7 zhovtnia 2021 r.) – *Library. Science. Communication. From Resource Management to Knowledge Management: Proceedings of the*

International Scientific Conference [in Ukrainian]. Retrieved from <http://conference.nbuv.gov.ua/report/view/id/1330>

23. Volosheniuk, O., Yevtushenko, R., Ivanova, V., Kulakova, A. et al. (2020). Osvitni praktyky iz zapobihannia infodemii, abo Yak ne izoliuvatysia vid pravdy [Education Practices to Avoid the Infodemic or How not to Isolate Yourself from Truth]. Kyiv [in Ukrainian].

24. Zakon Ukrainy «Pro biblioteky ta bibliotechnu spravu» [On Libraries and Librarianship]. (1995). *Verkhovna Rada Ukrainy: vebсайт – Verkhovna Rada of Ukraine: website* [in Ukrainian]. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/32/95-вр>

25. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy “Pro skhvalennia Stratehii rozvytku bibliotechnoi spravy na period do 2025 roku Iakisni zminy bibliotek dlia zabezpechennia staloho rozvytku Ukrainy” [The development strategy of library for the period up to 2025 “Qualitative changes in libraries for the Sustainable Development of Ukraine”]. (2016). *Verkhovna Rada Ukrainy: vebсайт – Verkhovna Rada of Ukraine: website* [in Ukrainian]. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/219-2016-р>

26. Senenko, A. (2018) Populiaryzatsiia dosiahnen naukovtsiv Akademii u media-prostori [Promoting scientific achievements of the Academy in the media space]. *Visnyk Natsionalnoi akademii nauk Ukrainy – Bulletin of the National Academy of Sciences of Ukraine*, 5, 56–59 [in Ukrainian].

27. Soloviov, S. H. (2005). Reklamni funktsii populiaryzatsii nauky u suchasni ukrainskii presi (na prykladi shchotyzhnevuka “Dzerkalo tyzhnia”) [Advertising functions in popularization of science in the modern Ukrainian press (on the example of the weekly “Dzerkalo tyzhnia”)]. *Naukovi zapysky instytutu zhurnalistyky – Scientific Notes of the Institute of Journalism*, 19, 137–142 [in Ukrainian]. Retrieved from <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1391>

28. Onyshchenko, O. S., Horovyi, V. M., Popyk, V. I. et al. (2013). Sotsialni merezhi yak chynnyk rozvytku hromadianskoho suspilstva [Social media as a factor in the development of civil society]. Kyiv [in Ukrainian].

29. Onyshchenko, O. S., Horovyi, V. M., Popyk, V. I. et al. (2013). Tendentsii vplyvu hlobalnogo informatsiinoho seredovyshcha na sotsiokulturnu sferu Ukrainy [Trends of influence of the global information environment on the socio-cultural sphere of Ukraine]. Kyiv [in Ukrainian].

30. U Lubnakh proishov navchalnyi vizyt pratsivnykiv publichnykh bibliotek [A training visit of public library employees was held in Lubny]. *Akademiia ukrainskoi presy – Academy of Ukrainian Press* [in Ukrainian]. Retrieved from <https://www.aup.com.ua/u-lubnakh-proyshov-navchalnyi-vizyt-pra/>

31. Fomina, N. I., Milashenko, T. I. (2020). Infodemiia! Informatsiina hihiiena v period pandemii. Bibliografichnyi daidzhest protystoiannia Infodemii [Infodemia! Information hygiene during the pandemic. Bibliographic digest of the opposition to Infodemia]. *Miska spetsializovana molodizhna biblioteka "Moloda hvardiia" – Moloda Gvardiya City Specialized Youth Library* [in Ukrainian]. Retrieved from <https://msmb.org.ua/biblioasuresi/bibliografiya/aktualnyi-temi/infodemiya-informatsiyna-gigiyena-v-period-pandemii/>

32. Fomina, N. I., Milashenko, T. I. (2020). “Koronavirus COVID-19: zapobihannia ta protydiia” (Ne takyi toi virus strashnyi, yak...nemyti ruky). Bibliografichnyi daidzhest po zapobihanniu ta protydii rozpovsiudzhennia COVID-19 na terenakh Ukrainy [“Coronavirus COVID-19: prevention and control” (The virus is not as scary as... unwashed hands). Bibliographic digest to prevent and counteract the spread of COVID-19 in Ukraine]. *Miska spetsializovana molodizhna biblioteka "Moloda hvardiia" – Moloda Gvardiya City Specialized Youth Library* [in Ukrainian]. Retrieved from <https://msmb.org.ua/biblioasuresi/bibliografiya/aktualnyi-temi/covid-19-zapobigannya-ta-protidiya/>

33. Sholukho, N. Ye. (2015). Osoblyvosti populiaryzatsii nauky v informatsiinomu suspilstvi: sotsiokulturni vymiry [Features of popularization of science in the information society: socio-cultural dimensions]. *Kultura Ukrainy – Culture of Ukraine*, 49, 220–229 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 16.04.2022.

Oleg Natarov,

Junior Researcher,

V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

3 Holosiivskyi Ave., Kyiv 03039, Ukraine

e-mail: big-olegnat@bigmir.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1183-2323>

Popularization of Science as an Important Factor against COVID-19 Infodemia: the Role of Scientific Libraries

The paper addresses the role of libraries in popularizing scientific knowledge in the context of countering disinformation about the COVID-19 pandemic. It is emphasized that in the context of the entry of modern society into the informational stage of its development, an exceptional role in the popularization of science is played by scientific libraries, which before everyone else experienced the new forms and means of collecting, processing, presenting and disseminating knowledge as they primarily concerned the sphere of the activity of libraries.

Emphasis is placed on the exceptional role of the scientific library as one of the main participants in the system of scientific communication. Being one of the main

participants in the system of scientific communication, scientific libraries of Ukraine play a significant role in the formation of the infrastructure foundations of science and ensuring its relations with society. After all, among the various types of libraries of our state, it is scientific libraries, in particular libraries of research institutions of the National Academy of Sciences of Ukraine, whose main task is to promptly and fully provide scientists with world scientific information on the topics of their research based on traditional and modern network technologies, that occupy a leading place in the process of ensuring access to scientific knowledge. In accordance with the current needs of Ukrainian science, scientific libraries are changing priorities in approaches to the choice of information sources, improving technologies for accumulating socially significant information, trying to provide users with access to online resources of the world's leading suppliers of scientific information as widely as possible, harmoniously combining traditional and electronic documents, becoming navigators and intermediaries in a modern communication system.

It is noted that as leading subjects of the information market, scientific libraries are modernizing and improving the information and analytical direction of their activities in order to effectively meet growing information requests, especially in the field of Public Administration. The article highlights the activities of research divisions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine on informing users about scientific research of COVID-19 virus, measures to prevent disease and to treat it, to overcome the pandemic consequences, etc.

Keywords: infodemic, COVID-19, science disinformation, popularization of science, scientific libraries.